

Hälsa- och sjukvårdens och tandvårdens uppdrag

Barnkonventionen
gäller för alla barn i
hela världen.
Hela tiden.

Bild: Barnombudet i Uppsala län

Barnrättsarbete HSF 2022

Anne-Lie Bygdén

Utredare Hälsa- och
sjukvårdsstaben

Maria Stefansson

Hälsoutvecklare.
Folkhälsoenheten
Ledningsstaben

Bakgrund

Lagstiftning:

- Lag om (2018:1197)FN:s konvention om barnets rättigheter
- HSL, Tandvårdslagen, Patientlagen, Patientsäkerhetslagen, SoL mfl.

Regionplanen

- Målområde Hållbarhet – mål två: Västerbotten är det barnvänligaste länet

HSN Verksamhetsplan 2021

- Andel basenheter med barnrättsombud
- Särskilt uppdrag till HSN från Regionfullmäktige:
  - Att implementera en struktur för barnrättsarbetet i regionen och som initial aktivitet vidareutbilda barnombud till barnrättsombud.
- Särskilt Uppdrag till utskott för funktionshinder och samverkan
  - Att verka för att barnrättsperspektivet med grunden i barnkonventionen som lag stärks i planering, genomförande och uppföljning av den habilitering/rehabilitering och annan vård som erbjuds barn som har en medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning

HSF

- Beslut Hälso- och sjukvårdsdirektör

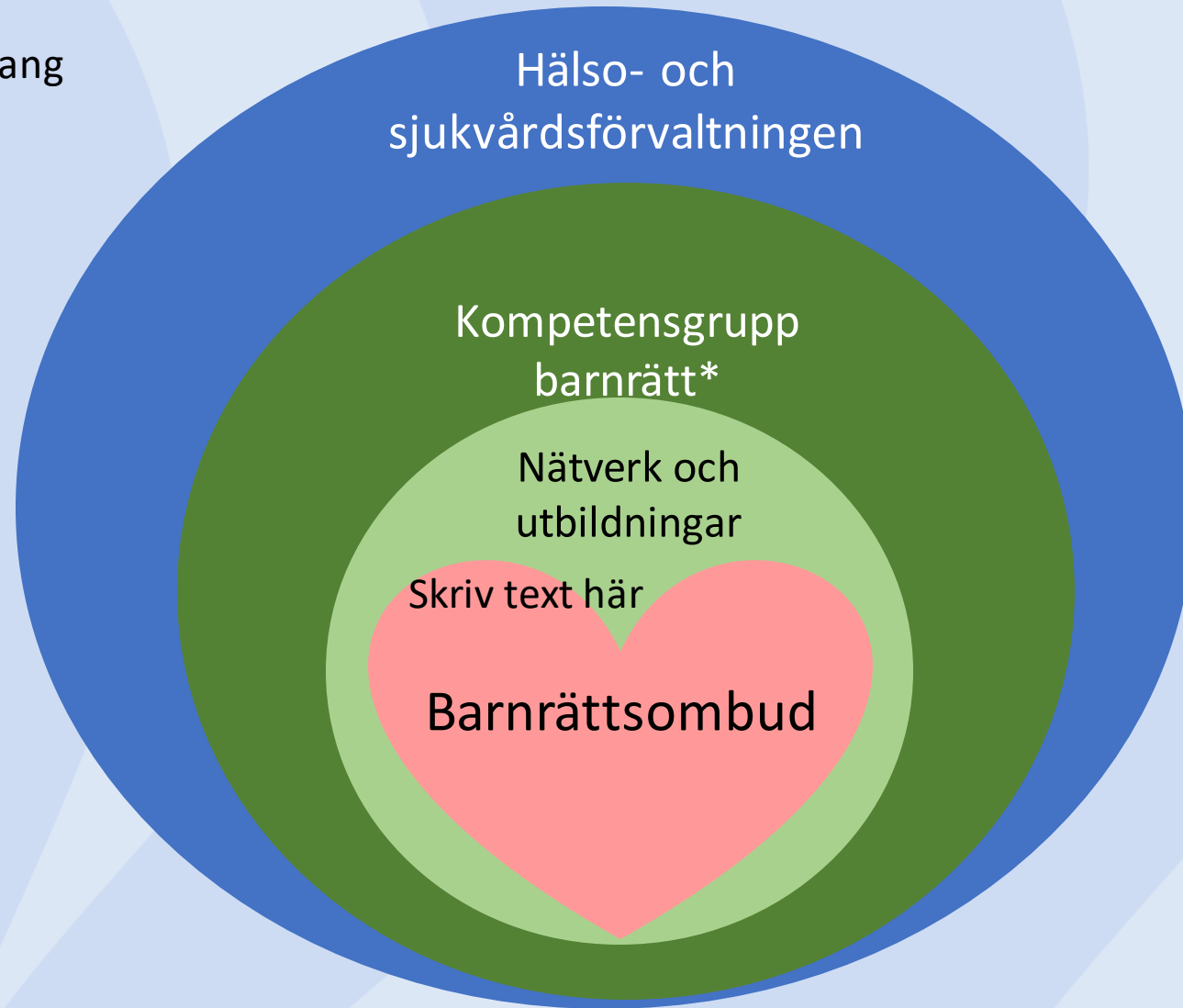
En avgränsning av uppdraget

Fullmäktiges uppdrag till nämnden för 2021 var formulerat så här:

Att implementera en struktur för barnrättsarbetet i regionen och som initial aktivitet vidareutbilda barnombud till barnrättsombud.

- > Då barnombud endast fanns inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde blev en naturlig avgränsning att bygga strukturen kring dem.
- > HSN har endast rådighet över sitt eget ansvarsområde och övriga nämnder och styrelser hade inte motsvarande uppdrag under 2021.

Struktur och sammanhang

*Kompetensgrupp
Kunskapsbevakning/
inhämtning
Stöd till
barnrättsombuden och
verksamheten.
Planerar
utbildningsinsatser.

Vad har vi gjort av uppdraget?

- Vi har idag 198 barnombud varav har 156 st gått grundutbildning till barnrättsombud
- Fördjupningsutbildning Barnrätt med ca 100 barnrättsombud genomförd 9 maj
- Informerat alla chefer (avd och VC) om barnrättsarbetet samt genomfört enkäter till alla chefer om behovet av stöd, utbildning och i vilken form de önskar få det.
- Fortsatt planering i höst för att se hur vi ska möta upp chefernas behov

forts

- Erbjudit och genomfört ett stort antal informationer och dialoger med verksamheter inom HSF under 2021 och 2022 så här långt. Efterfrågan på kompetensgruppen har varit stor.
- Byggt en kompetensgrupp till stöd för verksamheterna med uppdrag att bevaka forskning och kunskap samt delta i nationella nätverk. Utveckla och ta fram verktyg och material för det praktiska arbetet. Huvuduppdraget är att stötta verksamheterna i deras arbete.
- Tillsammans med Länsstyrelsen anordnat en barnrättsutbildning i SKR:s regi som riktat sig till personer på strategisk nivå inom kommunerna och regionen för att bygga kompetens i barnrätt. Resultatet i ett nätverk för barnrätt i länet.

Vad innehåller grundutbildningen i barnrätt?

Sammanhangsinformation.

Lagen om FN:s konvention om barnets rättigheter Andra relevanta lagstiftningar där barnrätten är närvarande och hur den kan omhändertas.

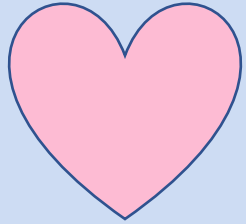
Politiska uppdrag i regionen via Regionplan och nämndsplan samt beslut av HSD..

Hur är barnkonventionen uppbyggd? Vad säger artiklarna med särskilt fokus på de som lite extra berör vården och tandvården.

De tre perspektiven: Barnperspektivet, barnets perspektiv och barnrättsperspektivet

Vad säger våra andra lagar? HSL, Tandvårdslagen, Patientlagen, Patientsäkerhetslagen och Socialtjänstlagen om barnens rätt och våra skyldigheter i vården och tandvården?

Goda exempel från vår egen organisation och tips på hur man kommer igång.

Barnrättsombudens uppdrag

Barnrättsombuden är en resurs som **stödjer** den egna verksamheten.

Barnrättsombudet **har kunskap** gällande barnets rättigheter i enlighet med aktuella lagstiftningar och vilka relevanta metoder och verktyg som finns för att arbeta med barnrätt i verksamheten.

De övergripande områden som ingår i barnrättsarbetet är barnets rättigheter, barn som far illa och barn som närstående.

Uppdraget som barnrättsombud ska rymmas inom ordinarie tjänst och ansvarig chef ska se till att barnrättsombudet har tillräckligt med tid.

- Barnrättsombuden ska delta i utbildningar och nätverksträffar samt övriga sammanhang som kan bli aktuella för uppdraget.
- Tillsammans med ansvarig chef och kollegor planera barnrättsarbetet i den egna verksamheten och bidra med kunskap från utbildningar och nätverk.

Vad händer i verksamheterna? Lite goda exempel:

Vi har en jätteengagerad verksamhetschef. Vi jobbar tillsammans med en handlingsplan för vårt barnrättsarbete. Alla har fått vara delaktiga på avdelningen.

Vi har lagt in sökordet 'barn under 18 år' för samtliga yrkeskategorier.

All nyanställd personal ska få grundläggande utbildning i ämnet

Vi ska ha utb/temadag där vi informerar övrig personal på avdelning/mottagning

Tagit fram tydliga riktlinjer för oros anmälan för våran mottagning och sammanställt ett informationsblad till föräldrar om vad som händer efter en orosanmälan.

Vi informerar om barnkonventionen på en bildskärm i väntrummet

Vi har med oss tänket i vårt jobb utifrån krisstöd, samtalsbehandling med fld o barn men absolut måste vi gå igenom och få med alla yrkeskategorier att ha " barnperspektivet" med i arbetet.

Vi har fått bra tips som gör att vi jobbar med att anpassa våra kallelser med bilder till barnen.

Till hösten planeras tillsammans med Socialtjänsten en Barnkraftsutbildning där vi erhållit tre utbildningsplatser.

Vi har träffat socialtjänsten för att lära oss mer om vad som händer vid en orosanmälan

Vi har lagt ut frågor i väntrummet till ungdomarna om vad de tycker om vår verksamhet

Vad är på gång?

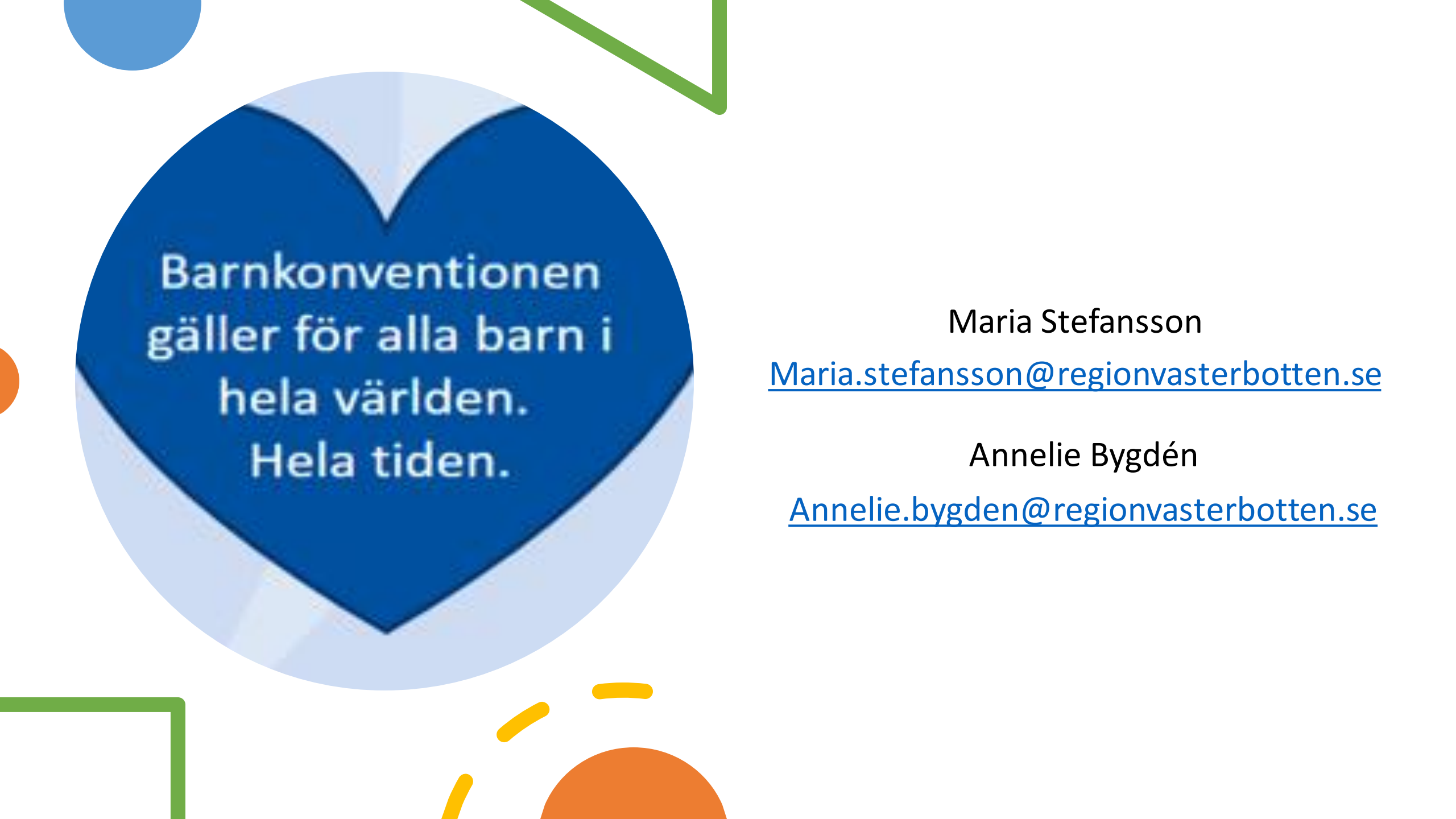
Grundutbildning på Lärande region

Nätverksträffar

Fördjupningsutbildning hösten

Information på webb (extern och intern)

Ta fram och utveckla verktyg för det fortsatta praktiska arbetet med barnets rättigheter

Barnkonventionen
gäller för alla barn i
hela världen.
Hela tiden.

Maria Stefansson

Maria.stefansson@regionvasterbotten.se

Annelie Bygdén

Annelie.bygden@regionvasterbotten.se